



TARTUNTATAUTILAIN 58 D §:N MUKAISEN MÄÄRÄYKSEN (ESAVI/19542/2021) KUMOAMINEN PÄIJÄT-HÄMEEN SAIRAANHOITOPIIIRIN KUNTIEN ALUEILLA

ASIAN TAUSTAA

Maailman terveysjärjestö WHO julisti koronavirusepidemian pandemiaksi 11.3.2020. Koronavirus on yleisvaarallinen tartuntatauti. Valtioneuvosto antoi 12.3.2020 ensimmäisen suosituksen, jonka mukaan julkisia kokoontumisia rajoitetaan uuden koronaviruksen aiheuttaman infektion (covid-19) leviämisen ehkäisemiseksi.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on ajalla 13.3.2020-14.6.2021 antamillaan päätöksillä tehnyt tartuntatautilain mukaiset rajoitukset alueellaan.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on velvoittanut 1.6.2021 antamallaan päätöksellä (ESAVI/19542/2021) tartuntatautilain 58 d §:n 1 momentin nojalla Päijät-Hämeen sairaanhoitopiirin kuntien alueilla 58 d §:n 5 momentissa tarkoitettuja toimijoita järjestämään 3 momentissa tarkoitettujen yleisölle avoimien tai rajatun asiakas- tai osallistujapiirin oleskeluun tarkoitettujen tilojen käytön Päijät-Hämeen kuntien alueilla siten, että asiakkaiden ja toimintaan osallistuvien sekä seurueiden on tosiasiallisesti mahdollista välttää 4 momentissa tarkoitettu lähikontakti toisiinsa. Päätös on voimassa ajalla 2.6.2021-30.6.2021.

KUULEMINEN

Kuuleminen olisi saattanut vaarantaa tämän päätöksen tarkoituksen toteutumisen, minkä vuoksi hallintolain (434/2003) 34 §:n 2 momentin 4 kohdan nojalla asiassa ei ole suoritettu kuulemistä.

ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU JA PERUSTELUT

Määräys

Aluehallintovirasto kumoo 1.6.2021 annetussa päätöksessä (ESAVI/19542/2021) antamansa tartuntatautilain 58 d §:n mukaisen määräyksen Päijät-Hämeen sairaanhoitopiirin kuntien alueiden osalta ajalta 16.6.-30.6.2021.

Perustelut

Keskeiset säännökset

Tartuntatautilain 1 §:n mukaan lain tarkoituksena on ehkäistä tartuntatauteja ja niiden leviämistä sekä niistä ihmisille ja yhteiskunnalle aiheutuvia haittoja.

Tartuntatautilakiin on tartuntatautilain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta annetulla lailla (147/2021) muun muassa väliaikaisesti lisätty 58 c – 58 h § ja 59 a – 59 e §. Edellä mainitut väliaikaiset pykälät ovat voimassa 30.6.2021 asti.

Tartuntatautilain 58 d § ja 58 g §:ää on muutettu tartuntatautilain 58 d §:n ja 58 g §:n muuttamisesta annetulla lailla (262/2021). Muutos on tullut voimaan 31.3.2021 ja on voimassa 30.6.2021 asti.

Tartuntatautilain 58 d §:ää on muutettu tartuntatautilain 58 d §:n muuttamisesta annetulla lailla (446/2021). Muutos on tullut voimaan 1.6.2021.

Tartuntatautilain väliaikaisesta muuttamisesta annetulla lailla (447/2021) on jatkettu väliaikaisten 58 a - 58 h §:n ja 59 a – 59 e §:n voimassaoloa 31.12.2021 asti. Laki tulee voimaan 1.7.2021.

Tartuntatautilain 58 d §:n 1 momentin mukaan, jos on ilmeistä, että 58 c §:n mukaiset ja muut jo toteutetut toimenpiteet eivät ole riittäviä ja jos covid-19-epidemian leviämisen estämiseksi 2 momentissa säädettyjen edellytysten täytyessä on välttämätöntä, aluehallintovirasto voi antaa alueellaan kaikkia 5 momentissa mainittuja toimijoita velvoittavan päätöksen, jonka mukaan yleisölle avoimien tai rajatun asiakas- tai osallistujapiirin oleskeluun tarkoitettujen tilojen käyttö on järjestettävä siten, että asiakkaiden ja toimintaan osallistuvien sekä seurueiden on tosiasiallisesti mahdollista välttää 4 momentissa tarkoitettu lähikontakti toisiinsa. Aluehallintoviraston tekemän päätöksen edellytyksenä on lisäksi, että toimenpiteet ovat välttämättömiä usean kunnan alueella. Päätöksestä on käytävä ilmi, että toimija voi toteuttaa velvoitteensa asiakasmäärää rajoittamalla, asiakaspaikka- tai tilajärjestelyin taikka muulla toimintansa erityispiirteet huomioon ottavalla tavalla. Päätöksessä on lisäksi selostettava, mitä yleisölle avoimilla ja rajatun asiakas- tai osallistujapiirin oleskeluun tarkoitetuilla tiloilla sekä lähikontaktilla tarkoitetaan. Kunnan tekemässä samanaikaisesti voimassa olevassa päätöksessä asetetut velvoitteet täydentävät kunnan alueella voimassa olevia aluehallintoviraston päätöksellä asetettuja velvoitteita.

Kyseisen pykälän 2 momentin mukaan 1 momentin mukainen päätös saadaan tehdä, jos sairaanhoitopiirin alueella 14 viimeisimmän päivän, jolta tieto on saatavilla, aikana todennettujen tartuntojen ilmaantuvuus 100 000 asukasta kohden on vähintään 25 ja kunnan tai sairaanhoitopiiri-

rin alueella todetaan tautiryypäitä, joiden tartuntaketjuja ei pystytä luotettavasti jäljittämään ja jotka aiheuttavat asiantuntija-arvion mukaan merkittävän riskin uusien tartuntojen leviämiseen alueella.

Kyseisen pykälän 3 momentissa säädetään, että yleisölle avoimien tai rajatun asiakas- tai osallistujapiirin oleskeluun edellä 1 momentissa tarkoitettuja tiloja ovat 1) sisätilat, joita käytetään yli 10 asiakkaan tai osallistujan samanaikaiseen oleskeluun, 2) alueellisesti ja toiminnallisesti rajatut ulkotilat, joita käytetään samanaikaiseen yli 50 asiakkaalle tai osallistujalle suunnattuun tarkoitukseen ja joiden käyttämisestä kyseiseen toimintaan toiminnan järjestäjä vastaa tiettyinä ajankohtana sekä 3) tilat, joita käytetään jäljempänä 58 g §:n 4 momentissa tarkoitettuun toimintaan niiden asiakas- tai osallistujamäärästä riippumatta.

Kyseisen pykälän 4 momentin mukaan lähikontaktilla tarkoitetaan ihmisten 1) oleskelua samassa sisätilassa alle kahden metrin etäisyydellä toisistaan yli 15 minuutin ajan tai 2) fyysistä kontaktia toisiinsa.

Kyseisen pykälän 5 momentin mukaan 1 momentissa tarkoitettu päätös velvoittaa seuraavia tilojen hallinnasta vastaavia ja niitä toiminnassaan käyttäviä toimijoita:

- 1) yksityiset yhteisöt, säätiöt ja muut oikeushenkilöt, ei kuitenkaan majoitus- ja ravitsemistoiminnasta annetun lain 1 §:n 2 momentin 6 kohdassa ja Ahvenanmaan vastaavassa lainsäädännössä tarkoitetut ravitsemistoiminnan harjoittajat;
- 2) yksityiset elinkeinonharjoittajat;
- 3) kunnat ja kuntayhtymät;
- 4) uskonnolliset yhdyskunnat;
- 5) julkisoikeudelliset laitokset.

Pykälän 6-7 momenttien mukaan 1 momentissa tarkoitettua päätöstä ei sovelleta kuitenkaan oppilaitosten toimintaan, varhaiskasvatukseen, ammattiurheilemiseen eikä yksityis- tai perhe-elämän piiriin kuuluvaan toimintaan eikä se saa estää kenenkään oikeutta lakisääteisiin palveluihin, oikeutta saada asiansa käsitellyksi toimivaltaisessa viranomaisessa eikä se saa estää virkamiestä tai viranhaltijaa hoitamasta virkatehtäviään.

Kyseisen pykälän 8 momentin mukaan 1 momentissa tarkoitettua päätöksen saa tehdä enintään kuukauden ajaksi kerrallaan. Päätös on välittömästi kumottava, jos pykälässä säädetty edellytykset eivät enää täyty.

Tartuntataudeista annetun valtioneuvoston asetuksen 1 §:n 1 momentin 14 kohdan mukaan uuden koronaviruksen aiheuttama infektio on yleisvaarallinen tartuntatauti.

Lain esityöt

Hallituksen esityksen (245/2020) 58 d §:ää koskevien säännöskohtaisten perustelujen mukaan päätöksen voisi tehdä enintään kuukaudeksi kerrallaan, mutta se olisi välittömästi kumottava, jos edellytykset sen voimassa ololle eivät enää täyttyisi.

Epidemiatilanne ja saadut asiantuntija-arviot

Etelä-Suomen aluehallintoviraston toimialueen sairaanhoitopiirit ovat sosiaali- ja terveysministeriön 10.9.2020 lähettämässä kirjeessä esitetyn ohjauksen mukaisesti perustaneet alueelliset covid-19-yhteistyöryhmit. Yhteistyöryhmien tilannearvioissa huomioidaan epidemiatilanteen lisäksi tartunnan torjuntatoimenpiteiden kokonaisvaikutuksia, mukaan lukien taloudellisia ja elinkeinoelämään liittyviä vaikutuksia. Aluehallintovirasto on mukana työryhmissä, kuten on myös Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitoksen sekä kunkin alueen elinkeino-, liikenne-, ja ympäristökeskusten edustus.

Aluehallintovirasto on saanut Päijät-Hämeen sairaanhoitopiiriin alueelliselta koronayhteistyöryhmältä arvon sairaanhoitopiiriin covid-19-tilannekuvasta ja sen esittämät näkemykset tarvittavista alueellisista rajoitustoimenpiteistä.

Päijät-Hämeen sairaanhoitopiiriin alueellisen koronayhteistyöryhmän kokouksessa 14.6.2021 todettiin, että epidemia on edelleen rauhoittunut. Viimeisen kuukauden aikana uusien tartuntojen määrä on laskenut keskimäärin neljänneksen joka viikko. Alueen todettiin siirtyneen leviämisvaiheesta kiihtymisvaiheeseen. Alueen 14 vuorokauden ilmaantuvuus 100 000 asukasta kohden koko sairaanhoitopiiriin alueella on 35. Positiivisten näytteiden osuus kaikista FIM-lab-testatuista on 1,1 %. Tartunnanlähde saadaan selvitettyä 82 %:ssa tapauksista. Sairaalahoidossa on yhteensä kolme koronapotilasta, joista osa on teho-osastolla. Ryhmä esittää, että aluehallintovirasto kumoaa tartuntatautilain 58 d §:n mukaisen päätöksen, koska päätökselle asetetut edellytykset eivät enää täyty. Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymän alueen todettiin olevan kiinteästi yhtä työssäkäyntialuetta, minkä vuoksi on välttämätöntä tarkastella aluetta kokonaisuutena.

Ryhmä totesi, että pykälän 58 d perusteet eivät täyty, sillä enää ei ole merkittävää riskiä uusien tartuntojen leviämiselle alueella. Jäljitettävyyden on aiempien viikkojen parempi. Koronayhteistyöryhmä suosittelee aluehallintovirastolle pykälää 58 d perustuvan määräyksen purkamista.

Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) hybridistrategian seurannan valtakunnallisten tilannearvioraporttien mukaan Päijät-Hämeen sairaanhoitopiiriin 14 vuorokauden ilmaantuvuusluvut 100 000 asukasta kohden ovat olleet 89.2 (viikot 19 ja 20) ja 50.1 (viikot 21 ja 22) ja positiivisten näytteiden prosenttiosuus testatuista on viikoilla 19-22 ollut 2.7, 1.9, 1.6

ja 1.0. THL:n koronakartan mukaan 14.6.2021 Päijät-Hämeen sairaanhoitopiirin 14 vuorokauden ilmaantuvuusluku 100 000 asukasta kohden on 37.2.

Johtopäätös

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on velvoittanut 1.6.2021 antamallaan päätöksellä (ESA VI/19542/2021) tartuntatautilain 58 d §:n 1 momentin nojalla Päijät-Hämeen sairaanhoitopiirin kuntien alueilla 58 d §:n 5 momentissa tarkoitettuja toimijoita järjestämään 3 momentissa tarkoitettujen yleisölle avoimien tai rajatun asiakas- tai osallistujapiirin oleskeluun tarkoitettujen tilojen käytön Päijät-Hämeen kuntien alueilla siten, että asiakkaiden ja toimintaan osallistuvien sekä seurueiden on tosiasiallisesti mahdollista välttää 4 momentissa tarkoitettu lähikontakti toisiinsa. Päätös on kirjoitettu olemaan voimassa ajalla 2.6.2021-30.6.2021.

Tartuntatautilain 58 d §:n mukaiselle määräykselle asetettujen edellytysten on arvioitu tähän asti täyttyvän ja sen on muutoinkin arvioitu olevan välttämätön Päijät-Hämeen sairaanhoitopiirin alueella. Saadun selvityksen mukaan kyseisen päätöksen soveltamisedellytykset eivät enää täyty Päijät-Hämeen sairaanhoitopiirin osalta eikä mainitun päätöksen voimassaololle siten ole enää perusteita. Aluehallintovirasto toteaa, että selvityksestä ilmenevästi yleinen epidemiatilanne on rauhoittumassa Päijät-Hämeen sairaanhoitopiirin alueella.

Aluehallintovirasto kumoaa 1.6.2021 antamansa tartuntatautilain 58 d §:n mukaisen määräyksen (ESA VI/19542/2021) Päijät-Hämeen sairaanhoitopiirin kuntien alueiden osalta ajalta 16.6.-30.6.2021.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Tartuntatautilaki (1227/2016) 1 §, 58 c-d § ja 58 g-h §

Valtioneuvoston asetus tartuntataudeista (146/2017) 1 §

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen saa tartuntatautilain 90 §:n 1 momentin mukaan hakea muutosta valittamalla Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään. Valitusosoitus on liitteenä.

TÄYTÄNTÖÖNPANO

Tämä päätös pannaan täytäntöön heti mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta tartuntatautilain 91 §:n 1 momentin nojalla.

LISÄTIETOJA

Lisätietoja asiasta antaa tarvittaessa aluehallintoylilääkäri Laura Nikunen puh. 029 501 6000 (vaihde).

yljohtaja

Merja Ekqvist

aluehallintoylilääkäri

Laura Nikunen

LIITTEET

Liite 1, Päijät-Hämeen sairaanhoitopiirin alueiden kunnat

JAKELU JA SUORITEMAKSU**Päätös yleistiedoksiantona**

Tämän päätöksen tiedoksianto tapahtuu yleistiedoksiantona. Asiakirja pidetään kaikkien nähtävillä Etelä-Suomen aluehallintovirastossa 15.7.2021 saakka. Päätöksen nähtäville asettamisesta ilmoitetaan yleisessä tietoverkossa aluehallintoviraston verkkosivulla www.avi.fi

Tämän päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä siitä, kun edellä mainittu ilmoitus on julkaistu aluehallintoviraston verkkosivulla.

Tiedoksi

Päijät-Hämeen sairaanhoitopiirin alueen kunnat ja kuntayhtymät

Päijät-Hämeen sairaanhoitopiiri, jota pyydetään tiedottamaan päätöksestä alueidensa kuntien tartuntataudeista vastaavia lääkäreitä

Hämeen poliisilaitos

Päijät-Hämeen pelastuslaitos

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto

Terveysten ja hyvinvoinnin laitos

Sosiaali- ja terveysministeriö

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Valtioneuvoston kanslian viestintäosasto

Digi- ja väestötietovirasto

Maksutta

Tämä asiakirja ESAVI/21393/2021 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument ESAVI/21393/2021 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Nikunen Laura 15.06.2021 12:46

Ratkaisija Ekqvist Merja 15.06.2021 13:06